

SAMENVATTING IN BEGRIJPELIJKE TAAL

Voortgangsrapportage 2020

Onbeperkt meedoen!

Ruim 2 miljoen mensen in Nederland hebben een beperking. Het gaat om mensen die slechtziend, blind of doof zijn. En om mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking, psychische problemen of een chronische ziekte.

Gewoon meedoen betekent dat ze kunnen wonen en werken op een manier die bij hen past en zoals zij dat willen. Dat ze kunnen reizen en sporten, boodschappen doen, uit eten gaan, internetten, en naar een concert of pretpark gaan.

Het VN-verdrag

Iedereen is voor de wet gelijk, dus iedereen moet kunnen meedoen. Dat staat ook in het verdrag van de Verenigde Naties (VN) over mensen met een beperking. In 2016 heeft Nederland JA gezegd tegen dat verdrag.

In 2018 is het programma ‘*Onbeperkt meedoen!*’ gestart. Daarin staat wat de regering wil doen om Nederland toegankelijker te maken.

Hoe toegankelijk is Nederland in 2020?

De landelijke beweging naar meer toegankelijkheid groeit en groeit.

Wat betekent dat?

- Meer gemeenten hebben een plan om hun gemeente toegankelijker te maken.
- Steeds meer organisaties (zoals scholen) en bedrijven doen mee.
- In 2020 hebben bijvoorbeeld ook ontwerpers nagedacht hoe je drempels in winkels weg kunt nemen.
- Toegankelijkheid is steeds vaker in het nieuws en op sociale media.
- Mensen met een beperking praten steeds vaker mee: wat voor ideeën hebben ze zelf over onbeperkt meedoen?

Een aantal cijfers laat zien dat Nederland steeds toegankelijker wordt. Je vindt daarvan een aantal voorbeelden in deze samenvatting.

Wat vinden mensen zelf? 2 van de 3 mensen met een beperking zeggen dat ze echt meetellen in Nederland. Bijna de helft vindt dat ze hun leven kunnen leven op de manier zoals zij dat willen. We zijn er dus nog niet.

Het programma 'Onbeperkt meedoen!' gaat over 2018-2021. Ook daarna gaat de regering samen

met bedrijven, organisaties en mensen met een beperking door om Nederland nog toegankelijker te maken.

Toegankelijke bedrijven

Op mkbtoegankelijk.nl staan tips voor ondernemers hoe ze hun winkel beter toegankelijk kunnen maken. In 2019 hebben Thuiswinkel.org, Stichting Accessibility en MKB-Nederland de Zelfscan Toegankelijkheid ontwikkeld. Met de test kunnen ondernemers kijken of hun website toegankelijk is voor mensen met een beperking.

'Onbeperkt meedoen! Magazine'

Op internet verschijnt 3 keer per jaar het [Onbeperkt meedoen! Magazine](#). Er staat steeds 1 onderwerp centraal, zoals *Kinderen met een beperking* en *Coronamaatregelen en mensen met een beperking*.

Nederlandse Gebarentaal erkend

In 2021 wordt de Nederlandse Gebarentaal een officiële taal in Nederland, naast het Nederlands en het Fries. Veel doven zien de erkenning van gebarentaal als erkenning van hun cultuur. De regering verwacht onder andere dat organisaties nu vaker een gebarentolk zullen inzetten.

Corona en 'Onbeperkt meedoen!'

Corona heeft veel invloed op het dagelijks leven van mensen met een beperking. De regering houdt hier zoveel mogelijk rekening mee.

3 voorbeelden:

- De regering kijkt steeds welke maatregelen er nodig zijn en maakt de nieuwe maatregelen bekend in een persconferentie. Daar is altijd een gebarentolk bij. Ook is er van elke persconferentie een samenvatting in begrijpelijke taal. Verder staat op [de website van Steffie](#) veel uitleg over corona.
- De app 'CoronaMelder' is getest door mensen met verschillende beperkingen. Daardoor kan iedereen met een mobiele telefoon de app gebruiken. De app waarschuwt je als je in de buurt bent geweest van iemand met corona. Zo kun je voorkomen dat je mensen in je omgeving besmet.
- In oktober heeft minister-president Rutte gepraat met 7 mensen met een beperking. Hij wilde weten hoe zij omgaan met de coronacrisis.

En nu volgt een samenvatting van andere onderwerpen in het programma: Vervoer, Werk, Bouwen en Wonen, Participatie en Toegankelijkheid, Zorg en Ondersteuning en Rijk als organisatie.

Vervoer

De regering wil dat mensen met een beperking met het openbaar vervoer mee kunnen. Dus met de trein, tram, bus of metro. Ook wil de regering dat mensen makkelijker met aangepast vervoer kunnen reizen. Denk aan een rolstoeltaxi.

Een paar voorbeelden van wat er is bereikt:

- Steeds meer perrons en haltes zijn goed toegankelijk. Zo kunnen mensen met een visuele of motorische beperking in Utrecht álle tramhaltes gebruiken. In Amsterdam is ongeveer de helft van de tramhaltes toegankelijk.
- In 2016 was 39% van de stations toegankelijk, en in 2019 al 66%. Prorail en NS willen dat in 2022 90% van de stations toegankelijk is.

Reizen op elk moment

Op 144 van de 404 stations kunnen mensen met een beperking hulp krijgen van een NS-medewerker. Dat was overdag al mogelijk, maar sinds februari 2020 is er ook 's nachts hulp. Verder is er een nieuwe app voor mensen met een visuele beperking: de NS-Perronwijzer. De app leest de vertrektijden voor, en ook of er vertragingen zijn.

Werk

Mensen die *willen* werken, moeten ook *kunnen* werken, vindt de regering. De werkloosheid bij mensen met een beperking is 2 keer zo hoog als bij mensen zonder beperking. Door de coronacrisis is het extra moeilijk om werk te vinden.

Een paar voorbeelden van wat er is bereikt:

- De regering maakt het makkelijker om te gaan werken als je een uitkering hebt, zoals bijstand of Wajong. En om weer terug te komen in de uitkering als dat nodig is.
- Mensen met een beperking weten vaak niet wat er met hun uitkering gebeurt als ze gaan werken. Soms durven ze daardoor niet op zoek te gaan naar een baan. Daarom is de Rekentool [Uitkering naar Werk](#) ontwikkeld. Die helpt gemeenten en het UWV om samen met de klant uit te rekenen wat er met zijn uitkering gebeurt als hij gaat werken.

Onderwijs

De regering vindt het belangrijk dat leerlingen en studenten met een beperking naar een school kunnen die bij hen past. Hun school moet passen bij hun niveau van leren, en de ondersteuning die ze nodig hebben.

Een paar voorbeelden van wat er is bereikt:

- Een aantal scholen in het reguliere en speciale onderwijs werkt met elkaar samen. Daardoor krijgen kinderen op school meer mogelijkheden om te leren, ook van elkaar. Nu is het nog een test. Als het goed loopt, dan kunnen meer scholen dat gaan doen.
- Studenten weten vaak niet welke hulp ze kunnen krijgen van hogescholen en universiteiten, Dienst Uitvoering Onderwijs, en gemeenten. Op de nieuwe website studeermeteenplan.nl kunnen ze daar informatie over vinden.
- 14 hogescholen en universiteiten hebben de 'Intentieverklaring VN-verdrag' ondertekend. Ze laten daarmee zien dat ze studenten met een beperking zo goed mogelijk willen helpen om gewoon te kunnen studeren.

Bouwen en Wonen

De regering wil de toegankelijkheid van gebouwen verder verbeteren. Dat geldt ook voor de openbare ruimte, zoals straten en pleinen. Verder wil de regering meer aangepaste woningen en woonvormen voor mensen met een beperking.

Een paar voorbeelden van wat er is bereikt:

- De regering heeft een aantal regels voor het bouwen aangepast. Bijvoorbeeld regels voor de hoogte van drempels in woningen en gebouwen. Ook moeten trappen in nieuwe openbare gebouwen aan strengere regels voldoen.
- De regels voor toegankelijk bouwen en verbouwen zijn niet duidelijk genoeg. Daarom maken we nieuwe regels. Mensen met een beperking denken mee over wat er nodig is.

Participatie en Toegankelijkheid

Het programma 'Onbeperkt meedoen!' gaat over toegankelijkheid en meedoen (participatie). Dus ook over begrijpelijke informatie en over wat je in je vrije tijd doet.

Een paar voorbeelden van wat er is bereikt:

Digitale toegankelijkheid en begrijpelijke taal

- Sinds 23 september 2020 moeten overheden laten zien wat ze doen om hun websites toegankelijker te maken. Op dit moment voldoet 4% van de websites aan alle eisen. 20% voldoet aan een deel van de eisen. 51% heeft een plan gemaakt om de website toegankelijker te maken.
- Eind 2019 is de Direct Duidelijk Brigade opgericht. Direct Duidelijk laat ambtenaren zien hoe belangrijk begrijpelijke taal is en hoe je begrijpelijke teksten kunt schrijven. Er zijn al meer dan 20.000 teksten verbeterd.

Sport en vrije tijd

- De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport stopt 1 miljoen euro in een pot voor sporthulpmiddelen. Dat is een aanvulling op de mogelijkheden die er zijn om via de Wmo sporthulpmiddelen aan te vragen.
- Op de website [Uniek Sporten](#) kun je opzoeken wat de mogelijkheden zijn om in jouw buurt te sporten.

- In 2021 start het programma Cultuurparticipatie. Het doel is om meer mensen met een beperking te laten meedoen aan culturele activiteiten. Denk aan zelf dansen, filmen, muziek maken, toneel spelen of verhalen vertellen. Of aan een museum, theater of tentoonstelling bezoeken.

Stemmen

- Heel veel organisaties in het land hebben meegedacht met de overheid om begrijpelijke informatie te geven over de verkiezingen van 2021.
- Op de website van de Kiesraad komt informatie in begrijpelijke taal over de verkiezingen van 2021.
- Ook komt er een verkiezingsdebat in begrijpelijke taal.

OERRR: Samen spelen in de natuur

Eind 2019 ondertekenden 14 partijen het SamenSpeelAkkoord. Een mooi voorbeeld is de 'Speelnatuur van OERRR'. Kinderen met een beperking kunnen er samen met vriendjes en vriendinnetjes hutten bouwen, met water klieren en avonturen beleven. In het SamenSpeelSpel ontdekken kinderen hoe het is om bijvoorbeeld niet te kunnen zien of horen. Of hoe je mee kunt spelen als je in een rolstoel zit.

Zorg en Ondersteuning

Als je mee wilt doen in de samenleving, dan moet de zorg en ondersteuning goed geregeld zijn.

Een paar voorbeelden van wat er is bereikt:

- Voor mensen met een beperking zijn hulpmiddelen vaak heel belangrijk. De aanvraag van hulpmiddelen kost vaak veel tijd. Ook zijn er problemen met levering, reparaties en onderhoud. Begin dit jaar hebben alle betrokken partijen samen regels opgesteld waar ze zich voortaan aan moeten houden.
- [Zorg van Nu](#) heeft meer dan 200 hulpmiddelen verzameld op één website. Die hulpmiddelen maken het leven makkelijker en de zorg beter.
- Uit onderzoek blijkt dat bijna 80% van de mensen weet waar hij zorg en hulpmiddelen van de gemeente kan aanvragen. 83% vindt dat hij passende hulp krijgt. Alleen weet maar 1 op de 3 Wmo-gebruikers dat hij hulp kan krijgen van een onafhankelijke cliëntondersteuner.

Rijk als organisatie

De overheid maakt haar gebouwen toegankelijker, en ook haar informatie, apps en websites. De landelijke overheid wil het goede voorbeeld geven.

Een paar voorbeelden van wat er is bereikt:

- Het Rijk wil vóór 2024 stap voor stap 5.000 extra banen realiseren voor mensen met een beperking.
- NL DIGIbeter 2020 is een plan om de digitale dienstverlening van de overheid te verbeteren. Burgers en ondernemers moeten hun zaken via internet kunnen regelen, en niet alleen bij een loket. Juist tijdens corona merk je hoe belangrijk dat is. NL DIGIbeter wil dat iedereen 'digitaal kan meedoen'.

Dit is een uitgave van

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bezoekadres

Parnassusplein 5 | 2511 vx Den Haag

Postadres

Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
Telefoon 070 340 79 11
www.rijksoverheid.nl

Tekst

Jessie van Loon

november 2020